

Jauna rīkkopa Nacionālo tuberkulozes programmu atbalstam ES un EEZ

Saslimšanas ar tuberkulozi pilnīga novēršana līdz 2030. gadam: ko vajadzētu darīt?

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra dati par 2018. gadu liecina, ka saslimstības ar tuberkulozi reģistrācijas rādītājs ir 10,2 personas no katrām 100 000 personām Eiropas Savienības (ES) un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīs.

Kaut arī šis rādītājs vienmērīgi samazinās, ir nepieciešama papildu rīcība, ja vēlamies (gan valstīs ar zemu saslimstības līmeni, gan valstīs ar augstāku saslimstības līmeni) sasniegt PVO saslimšanas ar tuberkulozi novēršanas stratēģijas "End TB Strategy" mērķus līdz 2030. gadam. Tam būs nepieciešama stingra un vienota atbildes reakcija.

Nacionālo stratēģisko plānu un vadlīniju izstrādes un īstenošanas gaita ES/EEZ ievērojami atšķiras. PVO un dažas Eiropas dalībvalstis ir iepriekš publicējušas rīkkopu, kuras mērķis ir nodrošināt metodoloģiskas pieejas nacionālo stratēģisko plānu izstrādei. Tomēr nepieciešamas tādas pieejas, kas ir vēl mērķtiecīgākas, sniedz vēl lielāku atbalstu un ietver skaidri noteiktus un Eiropas kontekstā specifiskus mērķus, tā veicinot to izpildi.

Lai palīdzētu sasniegt šo svarīgo mērķi, mēs esam izveidojuši Eiropas tuberkulozes stratēģijas rīkkopu Patērētāju, veselības, lauksaimniecības un pārtikas izpildaģentūras (CHAFFA) uzdevumā, un šī rīkkopa ir visiem brīvi pieejama.

Tuberkulozes stratēģijas rīkkopa Eiropas valstīm

Šī rīkkopa palīdz izstrādāt vai uzlabot nacionālos ar tuberkulozi saistītos plānus, sniedzot visjaunākās vadlīnijas par tuberkulozes ierobežošanas rīcības plāna vai tuberkulozes izskaušanas stratēģijas galvenajiem komponentiem. Tajā ir apvienoti paši pēdējie uz ES/EEZ valstīm orientētie pierādījumi un ekspertu viedokļi no 31 ES/EEZ dalībvalsts.

Tā kalpo kā praktisks instruments valstīm specifisku tuberkulozes izskaušanas stratēģiju vai tuberkulozes ierobežošanas rīcības plānu izstrādei un tuberkulozes stratēģiju īstenošanas veicināšanai, balstoties uz iepriekš publicētās PVO vispārējās rīkkopas, tuberkulozes izskaušanas sadarbības stratēģijas Anglijai un Nīderlandes nacionālā tuberkulozes ierobežošanas plāna principiem. Šīs tuberkulozes izskaušanas stratēģijas rīkkopas mērķi ir šādi:

- nodrošināt atsaucē punktu ES un EEZ specifiskām prioritārajām zonām saistībā ar iejaukšanās pasākumiem, lai uzlabotu tuberkulozes kontroli un profilaksi;
- atbalstīt plānošanu valsts līmenī un resursu piešķiršanu, balstoties uz salīdzinošās pārskatīšanas procesā pārbaudītiem pierādījumiem un primārajiem datiem;
- sniegt atbalstu, panākot augsta līmeņa saistības un sadarbību ar ieinteresēto pušu grupām.

Rīkkopas eksemplāra saņemšana un lietošana

Eiropas tuberkulozes izskaušanas stratēģijas rīkkopa ir praktisks rīks, kas paredzēts visiem profesionāļiem, kuri nodarbojas ar tuberkulozi, lai informētu par nacionālo stratēģisko ar tuberkulozi saistīto plānu izstrādi un palīdzētu valstīm un Eiropai virzīties uz priekšu ceļā uz tuberkulozes pilnīgu izskaušanu.

Paredzams, ka šī rīkkopa tiks apstiprināta tajā Eiropas kontekstā, kuram tā ir izstrādāta, piemēram, vidēs, kurās ir tuberkulozes ierobežošanas rīcības plāni vai tuberkulozes izskaušanas stratēģijas, un vidēs, kurās nav tuberkulozes ierobežošanas rīcības plānu vai tuberkulozes izskaušanas stratēģiju, vidēs, kurās ir zems vai vidējs un augsts saslimstības ar tuberkulozi līmenis, un ģeogrāfiski dažādos reģionos (piem., ES/EEZ austrumos un rietumos). Šo rīkkopu ir paredzēts sākotnēji izmēģināt dažādās vidēs.

Jūs varat lejupielādēt šo rīkkopu no mūsu tīmekļa vietnes e-detecttb.eu.
Lūdzu, nosūtiet e-pastu uz adresi dominik.zenner@ucl.ac.uk, lai saņemtu papildu informāciju.

Rīkkopas izveidošana: sadarbības process

E-DETECT tuberkulozes izskaušanas stratēģijas rīkkopas izstrādes procesā un saturā prioritāte ir piešķirta tuberkulozes kontroles galvenajām jomām, un tā pamatā ir pierādījumu portfelis ES/EEZ kontekstā. Pierādījumu portfeļa saturs ir šāds:

- Eiropas mēroga aptauja par nacionālajiem tuberkulozes kontroles plāniem un tuberkulozes izskaušanas stratēģijām, tostarp tuberkulozes kontroles un profilakses rīcības jomu un šķēršļu novēršanas prioritizēšanu;
- iejaukšanās pasākumu ar nolūku kontrolēt un novērst tuberkulozi pierādījumu bāzes pārskatu sistemātiska pārskatīšana;
- tuberkulozes kontroles un profilakses politiku, stratēģiju un vadlīniju īstenošanas šķēršļu un veicinātāju sistemātisks pārskats un pierādījumu sintēze;
- ES/EEZ programmas pārstāvju un valstu koordinācijas punktu ekspertu atzinums, kas saņemts galveno ieinteresēto pušu sanāksmē, kas notika 2018. gada oktobrī Leidenē, Nīderlandē, un tai sekojošajā dialogā ar ieinteresētajām pusēm.

Mēs sadarbojamies ar ieinteresēto pušu plašu loku, tostarp ar oficiālajiem valstu koordinācijas punktiem un tuberkulozes kontroles programmu vadītājiem no visas ES/EEZ, Eiropas Komisiju, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (ESPKC), PVO Eiropas reģionā, citiem tuberkulozes ekspertiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, akadēmiskajām aprindām un nevalstisko un pilsoniskās sabiedrības sektoru.

Rīkkopas izveidošana: vienprātības panākšana un konstatētie faktiskie apstākļi

Neskatoties uz to, ka ir pieejams PVO metodoloģiskais līdzeklis par valstu stratēģiskā plāna izveidi no 2015. gada, Eiropas mēroga aptaujas laikā tika konstatēti ievērojami trūkumi stratēģiju izstrādē un īstenošanā un tas, ka 14 valstīs no kopskaitā 31 ES/EEZ dalībvalsts nav nekādas tuberkulozes kontroles stratēģijas.

Apsverot konstatētos faktiskos apstākļus, izskatot pierādījumu portfeli, eksperti vienojās par nacionālā tuberkulozes plāna vai tuberkulozes izskaušanas stratēģijas deviņām galvenajām sastāvdaļām:

- veselības aprūpes speciālistu un citu pakalpojumu sniedzēju informētības par tuberkulozi palielināšana;
- mērķtiecīga vakcinācija ar BCG vakcīnu;
- multirezistentas tuberkulozes pacientu aprūpes uzlabošana un profilakse;
- kontaktpersonu izsekošana;
- HIV un tuberkulozes blakusinfekciju pārvaldība;
- tuberkulozes apkarošana nepietiekami apkalpotās grupās;
- mērķtiecīgs tuberkulozes skrīnings augsta riska grupās;
- uzraudzība un monitorings;
- specializētu tuberkulozes jomas darbinieku apmācība un sagatavošana.

Saistībā ar trim no šīm galvenajām sastāvdaļām notika papildu darbs:

- informētības par tuberkulozi palielināšana kopienā un primārās veselības aprūpes sfērā;
- nepietiekami apkalpoto grupu sasniegšana;
- mērķtiecīgs tuberkulozes skrīnings augsta riska grupās;

Šīs jomas tika tālāk izpētītas nevis tādēļ, ka tās ir svarīgākas par citām galvenajām sastāvdaļām, bet gan tādēļ, ka pastāv praktiski šķēršļi ar šīm jomām saistīto pasākumu īstenošanai. Šīs trīs sastāvdaļas un iespējamie risinājumi tika apspriesti 2018. gada oktobra sanāksmē Leidenē, un tas ir sīkāk apskatīts rīkkopā.

Lēmuma pieņemšana par to, kuras galvenās sastāvdaļas ietvert nacionālajā stratēģijā vai rīcības plānā, ir jābalsta uz vietējo epidemioloģiju un ieinteresēto pušu vietējām zināšanām par savām kopienām. Rīkkopā ir izpētīta uz datiem balstīta pieeja, izmantojot nacionālo, vietējo un reģionālo tuberkulozes gadījumu reģistru epidemioloģisko analīzi regulārai un uzlabotai uzraudzībai.

SAISTĪBU ATRUNA: Šī dokumenta saturs atspoguļo tikai tā autora uzskatu, un par to ir atbildīgs tikai tā autors. To nevar uzskatīt par Eiropas Komisijas un/vai Patērētāju, veselības, lauksaimniecības un pārtikas izpildaģentūras (CHAFEA) vai jebkuras citas Eiropas Savienības organizācijas uzskatu atspoguļojumu. Eiropas Komisija un Aģentūra neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertās informācijas izmantošanu.

